

ANTON VAN WERCKENDAMME.

Anton van Werckendamme

Ben ick van Duitschen bloet
Een broer van eigen stamme
Heb ick in Dordrecht doet.
'ck Ben ingenieur geworden,
Heb Waterstaet ghedient,
Toen 'ck wegghinck niemant morde,
Gheen heeft om mij ghegrient.

1)

Mijn schilt ende betrouwen
sijt ghij, Adolf, mijn Heer,
Die mij niet wilt vertrouwen.
('t Is trouwens over en weer)
Baes hadt ick sullen wesen
Van 't Nederduitsche volck,
Men hadt mij sullen vreessen
Als, Führer, Uwen tolck.

U hadt ick willen 'eeren
End' Uw Germaansche ziel,
Het Neêrlandtsch volck regeeren
En lickten Uwen hiel.
Maer 't en is my niet ghegheven,
Waer 't overgroote deel
Nu wil voor mij niet beeven,
't Gheeft om gheen striem noch streel.

So ghij mij wildet steunen
Waer 'ck sit so in de put,
Maer ghij laet my maar creunen
End' laet mij staen voor schut.
Ick, Leider, lees de wetten
Het eerst pas in de krant,
Waer ick mijn poot moest setten
Staet Seyss' of Rauters hant.

Seer naziljck ghedreven
Mijn N.S.B.-ghemoet,
Standvastig is ghebleven
Mijn hert in tegenspoet.
Maer thans moet ick belijden:
Ghij stelt mij in mijn hemt,
'ck En ben niet te benijden
Nu 'n iegelick is ontstemd.

Edel noch Hooghgeboren
Maakte gheen mensch stampij
Toen 'ck Tante hadt vercooren
Te slapen aan mijn sij.
Sij is mij trouw ghebleven
Toen 'ck in dien hooiberg lag
Waer ick in was ghedreven
Wijl niemandt mij daer sagh.

2)

3)

Rouwt Stracks mijn onderdaenen
Ghij volgt se allen nae,
Verlaet dit dal van traenen
Als Koot tot Posthuma.
Vaerwel mijn onderdaeten,
Die comt in grooten noodt;
Stracks bengelt ghe langs de straeten
En als een pier so doot.

4)

Tot slot wil ick nogh biechten
 Iets over d' N.S.B.;
 Het is een groot stel smiechten,
 Hoe kwam ick aan dat vee?
 Dat steeds gheboeit wou hooren
 Naer't Verken Max Blokzijl
 Mijn dageraet sal niet gloren,
 'ck Sterf sonder Sieg of Heil.

5)

6)

(Geuzenliedboek 1940-1945)

- 1) Luit-kol. Mussert, broer van de leider der NSB, was in mei 1940 commandant van Dordrecht en heeft als zodanig tijdens de gevechten zo vreemd gehandeld, dat twee van zijn officieren, die hem van verraad verdachten, hem hebben neergeschoten (14 mei). Of hier verraad of geprononceerde warhoofdigheid in het spel was is eigenlijk nooit geheel duidelijk geworden. Zie Verslag van de Enquêtecommissie Regeeringsbeleid 1940-1945. dl. 1 C ('s Gravenhage 1949), p. 310-311.
- 2) Ir. Mussert was getrouwd met een zuster van zijn moeder. Mevrouw Mussert werd dan ook in de volksmond als "Tante" aangeduid; zij trad overigens nooit op de voorgrond.
- 3) Toen op 10 mei 1940 alle N.S.B.-ers gearresteerd werden bleek Mussert onvindbaar. Hij was bij een "Kameraad" ondergedoken (al werd dit woord toen nog niet in deze zin gebruikt); volgens de volksmond was hij in een hooiberg gekropen.
- 4) H. Koot was een WA-man, die op 11 februari 1941 met zijn kornuiten relletjes in de Amsterdamse Jodenbuurt veroorzaakte en bij daardoor ontstane gevechten dodelijk werd gewond. Zie B. Sijes, De Februari-staking. (Amsterdam 1954). Dr. F. E. Posthuma was minister van Landbouw en Visserij en werd op 3 juni 1943 door leden van het verzet geliquideerd. ✓ L. H. W.
- 5) Max Blokzijl was de zeer bespraakte en bijzonder geraffineerde propagandist van de in nazi-handen verkerende Nederlandse oproep tijdens de oorlogsjaren. Hij werd na de bevrijding ter dood veroordeeld en 16 maart 1946 terechtgesteld. Zie Het Proces - Max Blokzijl (Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam, z.j.).
- 6) Dit acrostichon circuleerde in 1943 clandestien in ons land; het moet na de dood van Posthuma zijn geschreven. De versie van het Geuzenliedboek heb ik hier en daar gecorrigeerd aan de hand van een in 1943 gemaakt afschrift. Voor zo ver mij bekend is de auteur nooit voor de dag gekomen, zoals trouwens meestal bij dergelijke clandestien in vele afschriften circulerende schot-schriften uit de oorlogsjaren het geval is geweest.

G. Taal.